

A 3°

C-85-2 1

Ann.	Pres.	C.	N.
73	III	h	16.

VIATJE URGENT.

= acte tercer =

=

1896.

A large, complex purple scribble or signature consisting of multiple overlapping loops and lines, extending across the width of the page.

R. 314705

MS. 228 / 3

VIAITTE NRCENT

acte tenor

1878

Acte Tercer
Niatje urgent:

: Acte Tercer :

1896

1871
Nichtige Wirkung.

Acte-tenere.

1871
F. J. J. J.

Acte tercer =

Muntar:

La mateixa decoració del primer

acte. Gerros y tams de flors so-
bre las consolas, vetllador y xi-

meneya =

Escena I =

Verónica, luego Laureano =

Ver =

Sortint del foro ab un pom de flors =

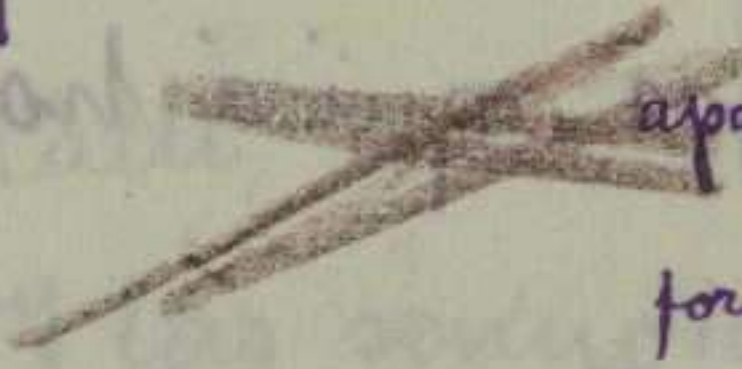

Un altre pom de flors... Ja
ja: m'acostumaré, si'n
portar tant sovint, que,
sens dir res a la senyora,
los llenso a las escom-
brarias.. Donya Mercè
diu que'ls distribuixi
per sobre dels mobles, y'ls
mistichs que'ls retiri. Pe-
ro, si sembla que la Ram-
bla de Sant Joseph, s'
ha instalat aqui dintre.
No se quin pensament por-
ta la senyora, admetent
a cada instant..

Don
10

De seguir que tenim a la
porta un altre ram de--

apareix don Laureano

foro:

No, es don Laureano.

ab despreci.

Lau: Don Valenti?

ter: Es a viatge.

Lau: No ha tornat?

ter: Ni crech que torni.

Lau: Com!

ter: M'ho penso!

Lau: Y'l motiu?

ter: Que han cassat al senyoret.

Lau-! Tot se sab: y'nutil quan
hem fet per ocultarho.)

Ver.: « Si alguna dona no'l tin-
gues presoner, vostè creu
qu'ell no fos aquí a hores
d'ara? »

Lau.: Verònica, dispensi li digui
que té molta picardia.

Ver.: Verà; això no es pensa-
ment meu... son veus que
corren.

Lau.: aquestas veus son absurdas.

Ver.: Vostè sab algo.

Lau.: Sols sé que'l meu amic
va emprendre un viatge
per quinze dias. En fa
divuit qu'és fora, y'm cre-
ya trobarlo a casa seva.

ter: Los castellans diuenen: que
com lo riu fa soroll.

dau: Calli, calli, mal pensada!

«Y las senyotas?»

ter: Han sortit. No crech que

tardin tant com Don Va-
lenti.

dau: Las espero.

ter: aqui té ls periodichs d'
avuy.

dau-

sentantse.

ay, ay: un diccionari
frances?

ter: Si; la senyoreta Antonia
l'estudia per parlarlo ab
lo senyoret a la arribada.

Infelissa: juraria que don
valenti ha estat a Fransa
igual que jo.

dau. ja tornem a pensar mal?
ab que's funda?

ter. Clarito: 'l meu promés y
cosi mi ha obert 'ls ulls.

dau. Lo cosi y promés de vostre,
no sab un borrall d'aquest
assumpto.

ter. Ell mi ha fet la reflexió
següent. - L'amo no ha
escrit a la seva senyora
desde que va marxar.

dau. ja falta: ha escrit un
cop.

Ver: « Ahont va ferho?

Lau: a Paris.

Ver: Deu ho sab més que nosal-
tres: al sobre de la carta
no hi havia sello estran-
ger ni marca que iden-
tifiqui.

Lau: Perque va portarla un par-
ticular.

Ver: y aquet portador, tan po-
dia admetrer l'encarredh
a Russia com a la Borde-
ta.

Lau: Veronica, aquestas reflexions.

Ver: Me las ha inculcadas lo
cosi; jo, com estich certa

que vosté es intim amich
del senyoret, las hi par-
ticipo, porque temo que
donya merce-

Lau: ¿Acas sospita?

Ter: Ella ab las minyonas de
servey no hi gasta fran-
quesa. Pero, nosaltres, a-
vais de plourer, vejem
los nivols... y massa hé
dit.

Lau: ¡Ay, si prompte no ve en
Saudh!

Escena II:

Dits, Santiago:

Onverfos

7

Ver=

~~alegre, veyentlo sortir~~
del foro=

¡ ah! Don Santiago!

Lau=

absantse=

senyor Vila..

Santiago deixa'l som-

brero, y's coloca en mitj

dels dos=

Ver= Sab noves del senyoret?

Fa tres setmanas que ni
voste ni ell s'han vist
a sol ni a sombra.

San= Vindr de Paris.

Ver= ¡ ay, ay!

Lau= De que fer?

San= Perque m' des una satisfac.

cio 'l senyor de Sauch.

Lau: y ha anat alla per aixó.

San: Per aixó únicament vaig
empendrer 'l viatge.

ter: y ha sigut inútil.

Lau: apart, y saput a San,

tiago.

(Digui que l'ha vist!)

San: Eh?

Lau: (Per Deu li suplico.) Quan
regressa, es senyal que
va parlar ab ell.

San: Vaig venir... a...

ter: N'esta segur?..

San: Si.

ter: No pot imaginar la ale-

gracia que porta en aque-
ta casa. Null ser la prime-
ra en dar tan bona no-
ticia a la senyoreta.

contenta se'n va pe'l
foro.

Lau: Voste dirà a tothom que
va veurel.

San: Luch jurarli que'l senyor
Sandr no ha estat a Pa-
ris.

Lau: Es igual.

San: N'estich cert.

Lau: Voste va trobarlo.

San: Ahont?

Lau: Ahont li sembli. A la fon-

da... al teatro... al Lou-
vre. Y per evitarli una
planxa, li darei portmenors.
San. Pero, vostè, perque m'obli-
ga a qui menti?

Lau. Perque ab una mentida
que no perjudica a nin-
gu, vostè prestara un
favor al meu amic dels
mes importants. Assegu-
rant a donya Mercè, que
algun dia acompanyava
al seu marit, ell, en pa-
go, no li negara res del
que li demani.

San. Vostè no ho ignora: desit-

9
jo sols la ma' de l'auto.
nieta.

Lau: Contila com a propria.

San: Sent aixis... disposi.

Lau: Dido. En valenti va es.

crimer desde Paris, 'l vint

y hi.

San: Impossible.

Lau: Repeteixo qu'ell era alla

'l vint y hi, vint y dos,
y vint y tres.

San:

Rehent =

Bueno.

Lau: No olvidi aquets datos.

San: Estigui tranquil... Pero..

de que vain parlar 'ls dos?

Lau: y venti.

Lau: Com ho diu:

Lau: Home! sencillament.. Com
si haquessin tingut va-
rias entrevistas. De la
promesa.. de donya Mer-
cé... que també tractaren
de vencer los obstacles
que entorpien la boda
projectada.

Lau: y vostè m'assegura que
don valenti consentira..

Lau: Si.. Recordi los dias vint
y ni, vint y dos, y vint
y tres.

Se sent lo tumbre =

San. Trucan.

Munt

~~Ver:~~

atraversant la escena-

ya son aqui las senyore-
tas.

Juan es al foro, apa-

reix Marti, y ella re-

trocedeix =

Notes
y fuentes
p. 9

Escena III =

Verónica - Santiago, Laureano

~~y Marti =~~

~~Mar: Don Valenti Sauch?~~

re: Es a viatge.

Mar: No ho ignoro; vaig par-
lar ab ell a Paris. -

Ter: ; Oh!

Jau: Voste també?

Jau: (L' meu rival!)

Mar: Sent aixís, no ha tornat encara?

Ter: Voste sab quin dia havia d'arribar a Barcelona?

Mar: Fixament, no; perquè al despedir-me, ell estava indecís per visitar Lyon o Marsella.

Ter: ; Ah!

Mar: No havent vingut, es prova que, de pas, hauria anat a un d'aquets puestos.

Lau: (Ab quin aplom parla.)

Mar: " Si es servida, vol annunciar-me a donya Mercé?"

Ver: Las senyoretas han sortit, no poden tardar. Si gusta esperarlas.

San: Ab permis de vostes m retiro.

Ver: Quèdis, Don Santiago.

Alegeixi.

oferintli periodichs y llibres del vetllador.

Es questió de pochs minuts La senyoreta li agrahira.

San: Gracias, Verónica.

Reuent un periodich y

terronica surt pe'l foro:
llar: l'element de la ma' a' don
Lauseans, y conduhintlo
a la part oposada de
Santiago.

Dispensi: vostè no m'ha
reconegut Guanyabens.

Lau: Ah, si! Ara hi caidh! Fa
tres setmanas..

llar: Vostè, en nom del senyor
Saudh.. Sapiga que vaig
tancar-me a la presó.

Lau: Vostè?

Septantse al sofa:

llar: No fa gaire que n'hi sortit.

Lau: ¿Quin delicte?

Mar: Un arrest voluntari.

Lau: ¿Voluntari?

Mar: Lo Director era amich

men, y vaig demanarli

que m' tingues allà, a fi

de relacionarme ab Don

Valenti.

Lau: ; Pobre Sauch! Tots los pa-

ssos que he dat per veir-

rel, han sigut inutils.

Mar:

Jo, ab tot y estar dintre

de la casa, un sol cop he

pogut parlarli, 'l mateix

dia del ingres. Luego van

tancar nos en dos depar-

tamens distints, e igual
que haquessim comés
un crim terrible, 'ns han
tingut incomunicats, de
tal modo, que en dotze
dias no hem sapigut
res un del altre.

Lau: « Y'l Director amich de vos
haig de?

Mar: « Van destituirlo y castigar-
lo per have obert sens
permis una porta con-
demnada. Lo seu suplent
ó successor, perque mon
nom consta a la llista
de presos, s'ha empenyat

en que supris la pena.

Lau: Bueno; fent una solici-
tut...

Mar: Si... i ha demanat... pero
ha tardat dotze dias

en venir l'ordre de liber-

tar-me. 'l meu cosi, 'l

Diputat, es fora de Bar-

celona.

Lau: Y en sauh?

Mar: Oh! ell es mes dificil. Credi

que va amenassar a un

guardia civil.

Lau: Dei de Dei! Vetaqui per-

que continua pres ha-

vent cumplert la condem-

na.
 Mar: 'd substitut y'l Director nou,
 son molt parmenyos.

Lau: y voste creu qui estara gay-
 re temps arrestat?

Mar: En Dessideri arriba aques-
 ta tarde, y ab lo seu influ-
 jo... Per això he inventat
 que don Valenti projecta-
 va anar a Marsella o
 Lyon.

Lau: Li alabo la idea.

Mar: Miris si m'interesso, que
 ni m'he desdejuniat en-
 cata.

Hayent un pastolet de

la butxaca, embolicat ab
un paper.

De pas he comprat aquest
dulce a la pasteleria, ab
permis de vostre. «Gusta?»

Lau: Gracias, bon profit.

Mar: menjant.

S'hain de fer sacrificis per
lograr lo que'l cor desitja.
Tretze dias pres.. y no
mi assentare a taula que
no vegi libre a Don Va-
lenti. Ell va prometre
la ma de la Antonieta.

Lau: Coim!

Mar: y vostre, recordis que tam.

be va dir-me que apoyaria
ma candidatura.

Clunto
Marta
Don
Escena IV.

~~Mateixos, Verónica, Merce, y~~
~~Antoneta.~~

Las tres señoras vienen
del foro, ellas al sentir
a Verónica, s'alsan, Mar-
ti, precipitadamente
embolica 'l resto del pas-
tel que menjava, y se
fica al intern:

~~Ver:~~ Si, señoretas: aqui estan
Don Marti y don Santiago,

que a Paris van parlar
ab lo senyoret.

Mar:) saludant

San: } ; Is vritat!

Ter: anantsent contenta, foro.

(d'alegria retorna en a-
questa casa.)

ant: també contenta.

(; Santiago!)

Mer: sento vivament que si-
qui causa d'haverlos fet
aquardar. ¿vostes dos van
veure al meu espos a Pa-
ris?

Mar: Si, senyora.

ab aplom:

Jan: Aixó es.

no tant afirmat com

Marti:

Jan: (S'han acabat los dnytes.)

passant al costat de

Santiago.

Mari: « ¿ No va ferlos pas cap en-
cañtedh pel mi? »

Mari: Encañtedh?

Jan:

Confos.

Mari: « No va recomenarlos que
no m distreguessen? »

Mari: Que la.

Jan: No, senyora.

ant. « Vosté va parlar ab lo men-
tio? »

San: y molt.

Lau: Com qui anaren junts tres dias.

San: y durant aquest temps, just per dormir nos separavam.

Lau: Vivian al mateix hotel.

Naix a Santiago.

(Digui 'ls datos.)

San: 'l vint y hui, vint y dos, y vint y tres del mes ultim!

Mel:

Interromp.

'l vint y dos? N'esta segur?

San: Segurissim.

Mel: ¿Vosté y ell si hospedavan
al continental?

San: Allí mateix.

Mel: Sent aixís, rebria'l parte.

San: (Digni que sí.)

a Santiago apart y ràpid.

San: En efecte. a la meua pre-
sencia van entregarli
un telegrama.

Mel: ah!

San: El contingut l'ignoro;
sols va dirme qui era de
vosté.

Mel: No crech aixís.

Mel: (Aquet jove ment ab mes
descaro que jo. Estich per

contradirlo.)

Mer: (En Santiago es formal...
pero 'l dupte no'm deixa.)

Lau: apretant la mà a San-

tiago.

(Divinament.)

ant: acostantse a Santiago.

«Allavors, segons s'explica,
no li guarda rencor lo meu
tio?»

San: al contrari. Va confessar
qui havia comès en mi una
injusticia.

ant: Ah, dolent! i perquè s'ho ca-
llava?

San: Antonieta...

Mar:

apart a' merce:

(Quan li he dit que el senyor Sauch no m' havia fet cap encàrrec, faltava a la veritat.

Mer:

« Que dius? »

Mar:

« Si, senyora. Tenent un refresch al pen de la cascada del Bois de Boulogne, m' autorisa perquè supliqués l'apoyo de vostre respecte a la ma de l'antonieta. »

Mer:

« No segueixi. Lo meu espós, com a tutor y tio d'ella, es duenyó absolut d' »

Muntar
f g

elegir.

~~apar~~ aix Verónica, y Mercé

va cap a ella.

Mar: (No tindrà qui esperar res de la tia. Don Valenti es el factotum.)

Ver: apart a Mercé:

(Don Domingo:)

Mar: Ve apropiat!

Ver: Dir que ha de comunicarli noticias importants. L'he fet passar al recibidoret.

Mer: (Be.)

Ver: (La primera visita que fa sense prom de flors. vejam si portarà espinas.)

Lau:

Per discreció y saludant.

ab lo seu permis.

Mar.

Saludant també.

San.

Senyora.

Mer:

Confio que tindré 'l gust
de prompte tornarlos a
veure.

Los joves afirmen y

se'n van fora - illini-

ca del risals al cedir.

se 'l pas de la porta.

Don Laureano, creuré que

no m'guarda rencor, per

la negativa general que

m'havia proposat, men-

tres fos fora en Valenti, de

rebrer a ningú.

dau: Senyora, al contrari, apro-
vo la idea.

Mel: Com lo plasso que va fi-
xar mon espòs, pe'l seu
regrés, ha finit; ja cam-
bia tot d'especte, de modo
que, 'ls amichs de casa
seran rebuts en avant
com si ell estigués present.

dau: (; Ay, sauh!) Senyora -- Sen-
yoreta -- Hasta luego.

Saludan tots, y Laureano

se'n va:

ant: Ay, tieta! Tindh lo cor
plenissim d'alegria: raig

a toca el piano, per pri-
mera vegada, desde que
va marxar lo tio. Guina
abrassada més forta li
dare aixis qui entri.

Surt porta dreta =

Mer:

a Verónica =

Fassi passar a Don Domin-
go.

accompany
piece
po

Se'n va Verónica fo.

ro esquena =

Escena V.

~~Domingo~~ Merce:

~~Do:~~ Ditxosos ulls que la con-

templar: no creya tenir
la sort de poder parlarli;
ni quan m'ha dit la ve-
rònica que vostè m' su-
plicava qui entres. Es cert
que la sort me somriu?

Mer: Don Domingo, avuy soch
jo qui pretén aquesta
entrevista.

Do: Y m' permet també que
li recordi que l'estimo?

Mer: No cal, perquè m'ho ha
dit tants cops, que, volent
olvidarho, no podria.

Do: Siquem fants, Donya
Mercedi. Vostè no feya cas de

mas simplicas, perque jo
havia faltat a la parau-
da.

Uter: No atino.

Dom: Vostè no escoltava mos
puedis, perque no li entre-
gava l'aquarela.

Uter: Que m'va prometre.

Do: Aquí la té.

Uter: Presentla y posantla
luego sobre'l vetllador.

ah!

Do: Mi ha costat molt de ter-
minarla: casi puoh a-
segurar que es un retrato,
fill de ma imaginació:

sense la fotografia, y pri-
vat de veure l'original.
Mes: c'haï olvidat ja nostre con-
veni?

Do: No se com ferho per cum-
plirlo. Vostè m' permet
que sigui amable a la seva
presencia, mes no m' au-
torisa perquè m' entusias-
mi. El proposo y pro-
curo complaure'la... y de-
vant l'atractiu poderós
que m' atrau, los plans
que porto de sensatés, s'
evaporan, y domina mon
ser la passió que vostè m'

inspira, no podent per
menos de confessarla. An-
yadeixi a'n aquet mar-
tiri la esperansa que
conservo de desde'l ditxós
dia que vaig conèixerla
personalment. Vostè va
jurar, que si a las nou
d'aquell vespre no tenia
contestació del telegrama
qui envia 'l seu marit,
jo podia referme de..
a las nou, vostè va pen-
sar que puide la linea
estava interrompuda. A
las onze, vostè va suposar

qui era facil que a las
nits no circulessin partes
al estranger. al endemà,
a vostè va ocurrirli que
el senyor de Sauch no ha-
via rebut lo telegrama.

Mer: Si, duptava que arriues
al seu poder.

Do: Va demanarme de plasso
dos dias... pues, quatre...
pues, cinch... pues, vuyt...

Mer: Ara se positivament que
el meu espis va llegir a
temps lo parte telegrafich

Do: i vostè sab?

Mer: La mateixa nit que vaig

remetrel, ell, a Paris..

Do: allavors..

Mer: ja que no n'ha fet cas,
estich resolta.

Do: «Resolta?»

Mer: a buscarlo.

Do: «ahont?»

Mer: a Marsella.. a Lyon.. a Pa-
ris. alla' hont sigui.

Do: «Paris? ; viatge delicios! ; y
vostè'm permet que l'
acompanyi?»

Mer: L'hi prego. No pot viat-
jar sola una senyora, y
puesto que vostè es l'in-
tim amich del meu es-

pos..

Do:

ah!

Doig d'alegria:

Escena VI.

Dits - Teronica =

~~Ter~~

Sortint, content, pe'l foro-

senyoreta! senyoreta!

arriba don valenti! ara

baixa del cotxe.

neu rams del gerros.

Do: (; Malehit siga!)

apressat p'eni lo som-

brero.

Met: c Qui fa?

a Teronica =

Ter: Llenzar aquets poms.

Mer: al contrari; deixils. i se'n va, Don Domingo?

Do: permetim que'm retiri al salonet.

Mer: no ho permeto.

Do: La discreció'm mana.

Mer: Si suplico que's quedi.

Do: Com vulgui. (Ara qu'era meua la victoria, m' derrota 'l marit.

Ter:

Desde el fondo:

Ja puja la escala. ; Guina alegria que sento. Donya Merce, miril. Aviso a la sen.

yoreta antonia, eh? Si, si;
raig.

Se'n va porta dreta =

Escena VII =

Mercei, Domingo, ~~Valenti,~~
luego, ~~antonia~~ y ~~Veronica.~~

Capdella

tal: ab maleta y demes fato
que al final del primer
acte =

~~alabat~~ siga pera sempre
lo santissim sagrament!

al alsar'ls brassos al cel
pera fer aquesta exclama-
cio, deixa caure a terra tot

quan porta, que Veró-

nica a son temps, ho re-

cullira:

¡ Merceneta!

Mer: ¡ Valenti!

contrast, ell molt afa-

ble, y ella ab fredor.

Val: (¡ Aquí Don Domingo?)

Do: Hola Sancho! M'alegro de
veuret, y'm felicito de
trobar-me aquí al moment
de la teva arribada.

Mer: Com t'ha anat durant
la ausencia?

Val: Mal y be. (No m'explico
a que ve la visita de las

pasquas.)

ant:

~~Sortint ab Verónica y co-~~

~~ment a abassarlo.~~

! tío! tío del meu cor!

tal: ! antonieta! ¿Que tal?

ant: Be. Gracias. Don Domin-

go 'ns ha dit que prompte
tornaria. Mentres vostè

ha sigut fora, ab tot a-

fany he estudiat lo fran-
ces per parlarlo 'ls dos.

tal: ! noya, noya! Considera

que jo no 'l puch parlar!

algunas passes.. y en a-

quet moment, menos. La

emoció..

ant: Pero no contaras tot lo
qui has vist.

tal: Tot... tot... Hi ha molta te-
la

Do: Sembla que t'has enfla-
quit desde que m'feres
l'encàrrech de la carta y
vau despedirnos.

tal: Cà!

ter: *Prementli 'l sombrero.*

Si, sempre. També 'l mi-
ro, ademés de flach, groch.

ant: C'no's troba bé, tío?

tal: Si. atropella una mica,
el viatge de quinze dias.

Un, quan surt de casa, va

ab aquell animo, tot de-
 sitijs de veurer. y. Es alló:
 «ahont aneu? - a Montse-
 rat! - «D'ahont veniu? -
 De Mont... se... rat! »

Mer: Has tardat tres dias més
 del que vas dir.

Sal: «Tres? Just... Del... al... Di-
 vuyt. Tens rahó, Mercene-
 ta.

Do: Com passa'l temps.

ant: La carta que va escriure
 a la tieta, la se' de me-
 moria. ab mes detalls
 podrá dirnos las bellesas
 dels monuments, y...

Val: Si, bueno. - Merceneta, ¿qué
no t' trovas bé?

Mer: Segurament mes que tu.

Do: Donya Mercé, mentres tu
erats fora, estava trista,

pero avuy.

Mer: Avuy, igual: ni trista
ni alegre. Los diuuyt
dias, ni he estat sola, ni
abandonada. Ademés
de la companyia de ma
neboda, he de agrahir a
Don Domingo la constan-
cia de oferirme a cada
rato los seus serveys.

Do: Es natural. Senyoras so-

las a una casa... tot per
complauir al intim amic.

Mes: Demati y tarde, no ha fal-
tat may.

Do: Per parlar de tu, valenti,
del teu viatge.

Tal: y t'ho agraeixo molt,
Domingo.

Do: L'amistat té l seu deber.

Tal: (Ay, senyor! Quin peje
has introduhit a casa!)

Do: Olvidein lo principal. Tu
necessitas repos.

Tal: No, no.

Mes: Té rahó, Don Domingo.

Do: Una jornada de tren, atro.

pella.

Ues: Vauig ai prepararte 'l llit.

Tal: Ay, macatxis! No'l vull.

Ues: Creu al senyor de las Pasquas,
que s'interessa molt per
tu.

ant: Si, tio. Crequi que li farai
be'.

Tal: Estich deju' encara, de mo-
do, que tindr mes gana
que son.

Dom: No pot ser qu' esmorsis. Sols
un refrigeri.

Tal: Prou!

Do: a Holanda vai dar-me un
remey pe'l cansanci, y vull

que l'provis.

Val: Es inútil.

Dom: No hi ha un milló. Una ta-

ssa de llet tebiona, un ro-

vell d'ou deixat ²dintre ab

un poch de sucre y una

copeta al detras de Jerez

ó Chateau-Laffite! Si m'

no permet, Donya Mercé,

jo mateix vull servirlo.

Mer: Si, si. La Verónica li pro-

porcionará tot lo que or-

deni. Nosaltres, Antonie-

ta, anem a preparar la

seua habitació interina-

ment.

tal: Pero.. si no..

Domingo y Verónica

han sortit fora esquerra

y per la lateral del ma-

teix costat se'n van ells.

ce y antonieta:

Escena VIII =

Valenti sol:

tal: ; Somnis, o que? Don Do-
mingo 'm tracta d'amich.
mana, displosa com si fos
l'amo de casa meva.. y jo,
punt en boca, perque he
sigut qui l'ha introdu-

hit. ; Mes encara: De mon
 puny y lletra la Mercé té
 la carta en que li dich, que,
 durant mi' ausencia, ell la
 distregui y l'aconsoli. No
 credh que falti gayte per
 jo desempenyar lo paper
 mes ridicul. Calma y
 medita, sandh! Ma es-
 posa es incapas de faltat-
 me, ho juraria devant
 de set cristos! Bueno, que-
 dem en qui es incapas, a
 sandhs pedas. - Girem fu-
 lla. « Si esta noche a las
 nueve no he recibido con-

testacion, me considero li-
bre, y... Contestacio? Ni a
horas d'ara. Luego, ab un
arrebato, per despit... a sands
calentas, ; batarrop! - Parlo
per experiencia... quan jo-
ve, m'he aprofitat del
despit de varias donas.
No vull pensarhi; tornein
a gira fulla. Ma esposa
es distinta de moltas al-
tras... No te promptituts.
avants de decidirse, fins per
la mes insignificant cosa,
s'hi pensa tres vegadas
com lo sabi Salomo.

~~Veronica~~ Veronica ha' entrat y sor.

tit portant a' dintre 'ls ob.

jectes de viatge.

Escena IX =

Dit. Veronica =

Val: ¡ Calla! la Veronica! a-

questa deu saber tot l'in-
trínquilis... Pero, ¿ qui s'a-
treveix a' interrogarla?

Ter:

acostantshi =

Senyoret, ¿ esta segur que tot
l'equipatge es aqui?

Val: Segurissim. ¿ Perque?

Ter: ¡ Oh! Faiig aquesta pregun-

ta, perquè, quan vostè
va marxar a França, va
prometre a la senyoreta
que li portaria alguns re-
galos.

Val: Efectivament. (Un altre
descuyt, però ho compratè..
Hi ha de tot a Barcelona.)
Son pe'l camí... vénen en
petita velocitat.

Ter: Diantre! N'hi haurà una
pila!

Val: Bastants en porto.

Ter: Dispensim. Jo pensava: si
Don Valenti no s'olvida de
la senyora, molt serà que

deixi de pensar ab la cam-
breta de la senyoreta.

Se'n porta a dintre l'ul-

tim bulto, y sortira' luego.

Val: ; Ay, macatxis! aquesta
xicota té algun secret, que
li fa nosa a dintre, y me
'l vendria a baix preu. Pero,
jo no la interrogo. Qui
ha passat divuyt dias a
las foscas, pot esperar un
rato mes a que encenguin
lo llum. La Verónica, pe-
ro, m' mirava d' un modo...
No sé: sembla que porto
escrit a sobre que surto de la...

Y si ma muller ho llegeix.
Supreixo un torment des-
conegut. Com si diguessim:
un Purgatori fi de sigle.

~~ter:~~

tornant com si algu

la crides:

« Senyoriet? »

tal: no l'he cridada pas.

ter: jo'm creya..

tal: Diguim: Donya Mercé, men-
tres he sigut fora, i ha dis-
putat de salut? Ho pre-
gunto perque m'ha sem-
blat que ha perdut part
de colors.

ter:

Com si recites una lliço:

La senyora, no es estrany
qui estiga palid... sempre
pensava ab vostè... may
ha sortit ni ha rebut a
ningu, y continuament
deya: « Aquesta nit arri-
bada. » Luego quan jo
volia llessar alguns de
aquets rams, no ho per-
metia, dihentme: « Dei-
xils, porque m'formo la
ilusio de que n'valenti 'ls
ha enviat. » Ramos, pot
vostè vanagloriarse de te-
nir una senyora com la
que Deu li ha destinat per

52
companyeta.
tal: (¡Bon discurs!) Llastima
que voste no sigui alum-
no y jo catedratic! di-
dava 'l diploma de sobre-
salient. Sab la lliçó al
pelo. - Fassi 'l favor de dir
a ma esposa que li supli-
co vingui al moment.

ter: Hi corro. (¡Pobre senyor!
Hea conegut que lo que he
dit, era sols per tranqui-
lizarlo.)

Se'n va esquerra

=

Escena X.

Valenti - aviat Mercé =

climute

Val: Ara dech fer com los met-
jes. antes de receptor, es-
collar lo pacient. La Mer-
cé no se de quin pen coixe-
ja. De las sevas exclama-
cions han de naixer mas
escusas.

~~Mercé~~

Contenta, de la esquerra.

Es xistos aquest Don Domin-
go. Ab quin salero prepara
lo teu desdejuni. Pots ben
alabarte de tenir un amich
modelo.

Cambiant de to:

« Diu que desitjas parlar ab mi? »

tal:

ab galanteria, acom-
panyantla al sofa:

Assentat, rateta!

mes:

Aixó no m'ho diguis, per-
que a vora meu hi ha al-
gun gatot vell..

tal:

Si va per mi la indirecta,
consti que no sòch vell ni
gat.

mes:

¡ Waa!

tal:

Vamos.. parlem de tu.

mes:

Fill, no sabré pas que dirte.
Los viatjers son los que or-

dinàriament, després d'
una llarga absència, 'ls
que relatan.

tal: Seran los viatgers de recreo,
pero no jo, que sempre te-
nia fixo 'l pensament
en tu y ma neboda.

mer: Hi pensavas en francès
ó en espanyol?

tal: 'A juro que may t'he olvi-
dat.

mer: aixó 't devia causar moles-
tia.

tal: Sabs que 't trovo molt ma-
liciosa?

mer: Sens volguer: es, perque dich

lo que penso.

tal: ja m'agrada. i acas te du-
ra l'enyuj perquè vaig
marxar sol?

met: al primer moment.. lue-
go, he de confessarte que
quan es precís, no'm fal-
ta força de voluntat. y
després he de agrahirte
la delicada atenció que
t'he merescut, enviantme
lo teu millor amic per
distreurem.

tal: ah! en Domingo! No es de
bon género la frase qu'ell
tal volta ha ategit, sobre

el distreinet.

Mes: Jo'm refereixo al contin-
gut de la teua carta.

tal: Oh! Quan un escriu a l'
estranger, entre 'l barullo
de la gent que parla dis-
tint idioma. y ab xeixan-
ta graus de calor. no's
para compte ab lo pés
de las paraulas. Pero, dei-
xemho correr. Don Domin-
go t' hauria semblat molt
fatiu:

Mes: al contrari. 'l senyor de
las Pasquas es mes diver-
tit que unas idem. Sab

nomar lo seu apellido.

També es bon muisich.

ral: (; Macatxis!)

Mer: Heim tocat lo piano a
quatre mans. Posseheix u-
na veu de baritono admi-
rable.

ral: Lues ara desempenya un
paper bastant ridicul. Ves!
ocuparse, com una cuyne-
ra, en deixatarne la llet
y 'l rovell del ou.

Mer: Sabs que pecas de desagra-
hit?

ral: Si l'hi haqués demanar...
bueno; pero li he dit que

no ho pendria, y ell... Ta-
ja, no m nequis qui es molt
còcora.

Mer: Cada qual ho mira del seu
modo.

Tal: ¡oh! Las donas veuen...

Mer: Jo he descobert la falta que
cometem las donas al ca-
sarnos ab marits de mes
edat que nosaltres, y es
que som distintas de las
que haien pres per costum
estimar avants.

Tal: ¡Te suplico que no penssis
aixis. ¡Es un absurdo! Lo
que als homes sensats nos

encanta de nostres mullers,
son las gracias que ocul-
tan... la ternura discreta..
la sinceritat de sas mira-
das. La considerem un an-
gel, al que nostre ardent
amor la deixa sempre cas-
ta... Retraqui la dona! No
parlem de las altres que un
no estima, ni pot estimar.
las may.

Mer: Aixó no vol dir qui existeix.
Xin.

alsantse y ensenyantli l'
aquarela.

« Coneixes aquest? Es lo re-

trato de la amiga de una
tal Manon!

tal: (¡Ay!)

Mer: Me l'han dat, per la molta
semblansa que té en mi.

Deixant lo retrato sobre l'

vetllador=

aquesta senyora, potser es
viuda y clienta de'n San-
tiago. y, lligant caps, ara
veig los teus escrúpulos, im-
pedint lo casament de l'
antonia ab l'esculptor de
las viudas. ¿Tenias, pot-
acás, de trobarlo a casa d'
ellas?

tal: ; jo! a casa de... Bueno; en-
viaré a buscar a n' en San-
tiago, y li dono a ma ne-
boda.

mer: i olvidas que l' has promesa
a Don Marti Guanyabens?

tal: Guanya... ah! si!

mer: Tient un repesch al pen
de la cascada del Bosch
de Bolonia.

tal: Ell t' ho ha dit?

mer: Tranquilisat, que no vaiig
preguntarli ab qui ana-
vas.

tal: Sol! sempre sol! much ju-
ratho!

Mer: Sense companyia que t'
 ho impedis, haurias con-
 testat al meu telegrama.

Ral: Quin telegrama!

Mer: *sentantse al sofa:*

No t'exigeixo que m' dignis
 que'l vas rebre; fora ma-
 ssa humiliacio per tu.

Ral: *assentantse aprop d'ella:*

Vamos, Merceneta, no parlis
 aixis. Tenias, a la fi, que
 no tens rahó.

Mer: Qui més qu'una dona,
 podria privarte que m' con-
 testessis?

Ral: Tu asseguras que jo he re-

but un telegrama. i ahont
y quan?

Mes: a Paris, al vint y dos.

Val: jo no m'hi trobava en a-
questa fetxa.

Mes: ja m'creya que darias a-
quet pretext, pero no m'
impideix d'afegir que
permaneixo ab los termes
del meu telegrama; y com
el vint y dos, a las nou
de la nit, no vaig tenir
resposta.

Val: Merce!

Mes: M'he considerat libre.

Val: Libre!

Mer: ¿Qué t' estranya, si vaig
 sempre prevenir tho? -- Has conti-
 nuat lo viatge. ¿E faltava
 veure a Lyon.

Tal: Jo'm torbo... m'aturulló,
 no't contesto, y qualse-
 vol diria que la raho't
 sobra. Procedim ab ordre.
 M'has dit que't vas con-
 siderar libre al dar las
 non de... Pero, ¿no reflexio-
 nas lo valor de tas pa-
 raulas? y tot perque't has
 imaginat que't vint y
 dos jo'm trovaba a Paris.
 Dondis, jo no hi era.

12
Mer: Retraqui una mentida
que t'agrahiexo, pero que
no t'salva.

Cal: Repeteixo que no hi era.
Dels meus llavis no surten
mes que veritats. Per lo
tant, quan jo t'afirmo
que'l vint y dos no era
a Paris, pots assegurar
que no hi era.

Mer: E' hi vani veure.

Cal: «A mi?»

Mer: A tu.

Cal: «Macatxis! «a Paris?»

Mer: «d vint y dos.

Cal: Qui t'ho ha dit devia tenir

pa a l'ull.

Mes: Encare més: han vist lo meu parte telegrafich a tas propias mans.

Val: ja ni agradaria coneixer a ni aquesta persona que ven lo que no es.

Mes: En Santiago.

Val: « En Santiago, assegura? »

Mes: ja veus qui es difficultós te puenques per atri. Pe-

gundo to aixó no té cap importan-
cia... lo que..

Escena XI =

sits, ~~Lausano~~, luego ~~Santiago~~,

y antonia:

~~Lau:~~ Surt vivament pe'l foro=
acabo de saber que has a-
rribat. M'ho han dit a
la pre... a la Estació. Has
fet un viatge felis?

Tal:

alsantse y encaixant=

Excelent. Gracias.

Lau:

Ja deus parlar francès.

Tal:

D'entendh una mica, pero
no'l gasto.

Lau:

La senyora de Sauch deu
estar contentissima del
teu regres.

Mes:

Si senyor, molt.

Lau: (No'n fa la cara!)

apart a talentí-

¡E' adverteixó, pe'l teu go-
bern, que'n Santiago va
anar a Paris a buscarte,
y jo li he fet dir que van
trovarvos alla'.

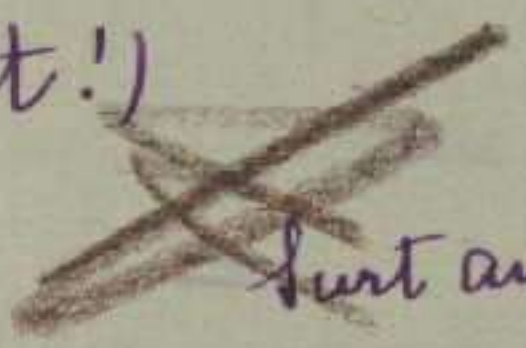
Val: Ah!, tu?

Lau: y qui estava present 'l vint
y dos quan va's rebre un
telegrama de--

Val: (Tu ets l'autor de semblant
bestiesa?)

Lau: (Coin, bestiesa! sempre sera'
injust!)

W. G. ...

Surt antonia y Santiago foro-

ant: Tio, aquí hi ha en Santia-
go que ve a demostrarli
son agrahiment per la
promesa que voste va fer-
li a Paris.

San: Ah! si, senyor. L'hi agra-
heixo moltissim.

tal: No hi ha de que, jove, no
hi ha de que.

San: (La presó l'ha fet tornar
aspere.)

ant: (Veig que'l tio!..)

apart a Santiago:

San: (Ara si que no se ahont
soch!)

=

Escena XII.

bits - Domingo, Martí, y Verónica =

ab una safata, ab tassa,

plat, tovalló, botella y copa =

Peren

~~Do:~~

Valenti, té. He tardat, pe-

ro, en cambi m'ha sor-

tit a' las mil maravillas.

Prova aquest bálсам.

tal:

Gracias.

Do:

Es excelent.

tal:

No'n vull.

Do:

(He ha tempesta. Bravo!)

~~Mar~~

que surt ara =

Senyors..

Met: ; Ah! ja que Deu 'm pro-
porciona la ditxa de veu-
rels a tots reunits, espero
de vostés que 'm complau-
ran ab una pregunta que
fossós he de ferlos.

Lau: (. ja s'embolica la troca.)

Met: Per molt que recapacito,
no puch adivinar qui
de vostés m'enganya. Las
contradiccions de uns y
altres han fet que dupli-
de tothom, hasta de mi
mateixa.

Sal: jo he dit sempre la veritat.

Met: Una sola cosa desitjo sapi-

quer fixament.

Do: Pregunti, que si podr com-
plauir-la..

Mat: Si..

Mes: Qui de vostés coneix a una
senyora que's diu.. Manon?

Cal: (Macatxis!)

aterrat - pausa - tots se

miran uns als altres.

Mes: En aquí hi ha 'l misteri!

Aclarat lo paradero d'

aqueixa senyora, ja no cal
que'm diguin més.

Do: La Manon... crech que tre-

ballava ab aplauso a un

teatro o café cantant de Bar.

celona.

Mer: ah! es una--

tal: Es lo primer cop que sento
anomenarla.

Lau: Tampoch la conech.

Mar: Crech qui anar a Paris--

Mer: ja t'embellix! ^{gelosa=}

«a Paris?»

San: Pero luego un empresari

va contractarla per deu

funcions y aceptant l'a-

just, anaren a Marsella.

Mer: ^{Mes gelosa - Marcat y a}

^{Talenti=}

Tu, al deixar Paris, mi han

dit volias visitar Lyon

o Marsella.

tal: No he posat may los pens
a Marsella ni a Paris.

rots: Com!

tal: La veritat! la pura veritat!

mes: c' y ahont has passat aquets
divuyt dias?

tal: c' Ahont? - No ho sé.. no'm
recorda.

mes: Bueno. Senyors, gracias.
ja sé a que atèndrem.

tal: Remolós:

Explicat!

mes: c' Que no parlo prou clar?
Que sé a que atèndrem!
o millor dit, que desd'ara

pots considerar-te viudo.

tal: ; no! la viuda seras tu,
perque aviat fare aquell
badall que tanca las por-
tas de cop.

guia
for

= Escena ultima =

mateixos - ~~Cordh~~ =

~~Cor:~~

Foro, ab la guia de Paris =

« Don Valenti del Sauch? »

tal: « Qui demana? »

cor: ; ah! Es vostè? »

Do: (« En Cordh aqui? »)

cor: En recado del senyor Direc-
tor de la preso, si li perte-

meix aquest llibre que han trobat dins lo calabosso que vostè ocupava?

cor.: Com! : Tu ocupavas un calabosso a la presó?

cor.: Dispensi. No sabia que'l senyor de Sauch fos lo número tretze..

sal.: Vostè m'ha mort! jo havia fet tot quan humanament podia ferse per ocultarlo.. per evitar un trastorn a la meua esposa.. ; Ay!

Can abatut al sofa:

cor.: Repeteixo que no sabia..

Se'n va' foro:

ant: Deu meu! ajudeu-mos!

met: allavors, tu no has estat a
Paris.

tal: Sempre t'he dit la veritat.

met: Pero com s'explica que Don
Santiago t'vegés allí, al
Hotel.

tal: a Santiago:

«Vostè m'hi va venir?»

San: Jo no he vist a ningú. És
don Laureano que m'ha
obligat a que ho digués.

met: Y'l senyor Guanyabens, al
peu de la estatua de Dumas.

tal: Era a la presó ab mi.

met: a Paris diu que vas prome-

trerli la mà de la Antonia.

tal: No, a' la presó.

ant: ¿Vostè vol casarme ab un
delinquent?

ter: ¡Jesus!

Mer: ¿Y don Domingo?

tal: Es lo director de la presó.

Do: Permetim observi que m'han
destituhit.

Mer: allavors, digui, que jo vaig
entrar.

tal: a' la presó. Un enva' sols
nos separava.

Mer: ¡Maria Santíssima!

tal: Merceneta!

Mer: Si tu estavas arrestat.

Val: Divuyt anys lo menos.

Mes: No podias contestar el telegrama. No viatjavas en companyia de la... sempre un pensa lo pitjor! Valenti... perdonam, com jo't perdono.

Val: Eh?... Com!

Mes: Si... abtassam!

Val: ^{abtassats.}

ab cos y anima! Dispensin, senyors. No gasto ceremonies en cassos semblants.

Ter: (Me'n alegro, en que'm queda sense regalo.)

Se'n va fora.

Mar: Un bon marit no enganya
mayà la dona.

tal: E' he dit la veritat sempre...
a mitjas.

ant: Ningú hi pert mes que jo.
En Santiago.

tal: Casuivos!

San:)

ant: | ah!

Mar: Fiquis a la presó volun-
tariament per rebre aquest
desengany:

tal: Voste' prou feyna té escri-
bint llibres deshonestos!

Mar: oh! no'n faltan de noyas
ab dot... sortint de missa

de dotze a las festes, n'es-
ta plé per las Ramblas y
passetjos.

Saluda y se'n va foro-

Do: Esperat, que vindr.

tal: Se'n va sens' que di dema-
ni comptes de-

Do: Miris, si haques sapigut
que la seva senyora no era
amiga de la Manon, com
m'havian assegurat, cre-
qui que may hauria vin-
gut en aquesta casa.

Mer: a primera vista, podria
coneixeho.

Do: Losat al ball, era difícil la

retirada. Perdónin.

tal: No hi ha de que. Pero, a
qui no hi transigim ab la
immoralitat.

Saluda Domingo, y se'n

va. foro=

ava vull dirte perquè m

castigaren.

Mer: No vull sapiguerho.

tal: Rebentaria com una bomba
si no't digues la veritat.

Mer: Calla.

tal: No, Merceneta. M'imposaren
quinze dias de presó per
reventar un floronco a un
Municipal... que m'contra.

deya en questió--de poli-
tica. aixó es la veritat mia.

Mer: ah: = y la cigarrera?

Val: (Macatxis!) La vaig trobar
a menos quan me regis-
traren a la entrada de
la presó.

Mer: Si, aixó es; a la presó de-
vian robar-la.

Val: De segü.

Lau: (Tot ha anat com una
seda.)

Mer: Aquí tens la fotografia,
y procura que no's per-
di.

Val: Fent un petó al retrato:

Ca: La enganxaré ab co-
la, al indret del meu cor.

lau: Ben pensat.

ral: a Santiago y antonia =

noys; capitols y matri-
moni a raja-tabla, per-
que la merce y jo, solets,
de ssequit anem cap al
estranger a fi de visitar
totas las nacions d'Eu-
ropa.

Mer: ah:

ant: } Quina alegria!

San: } . Soch felis!

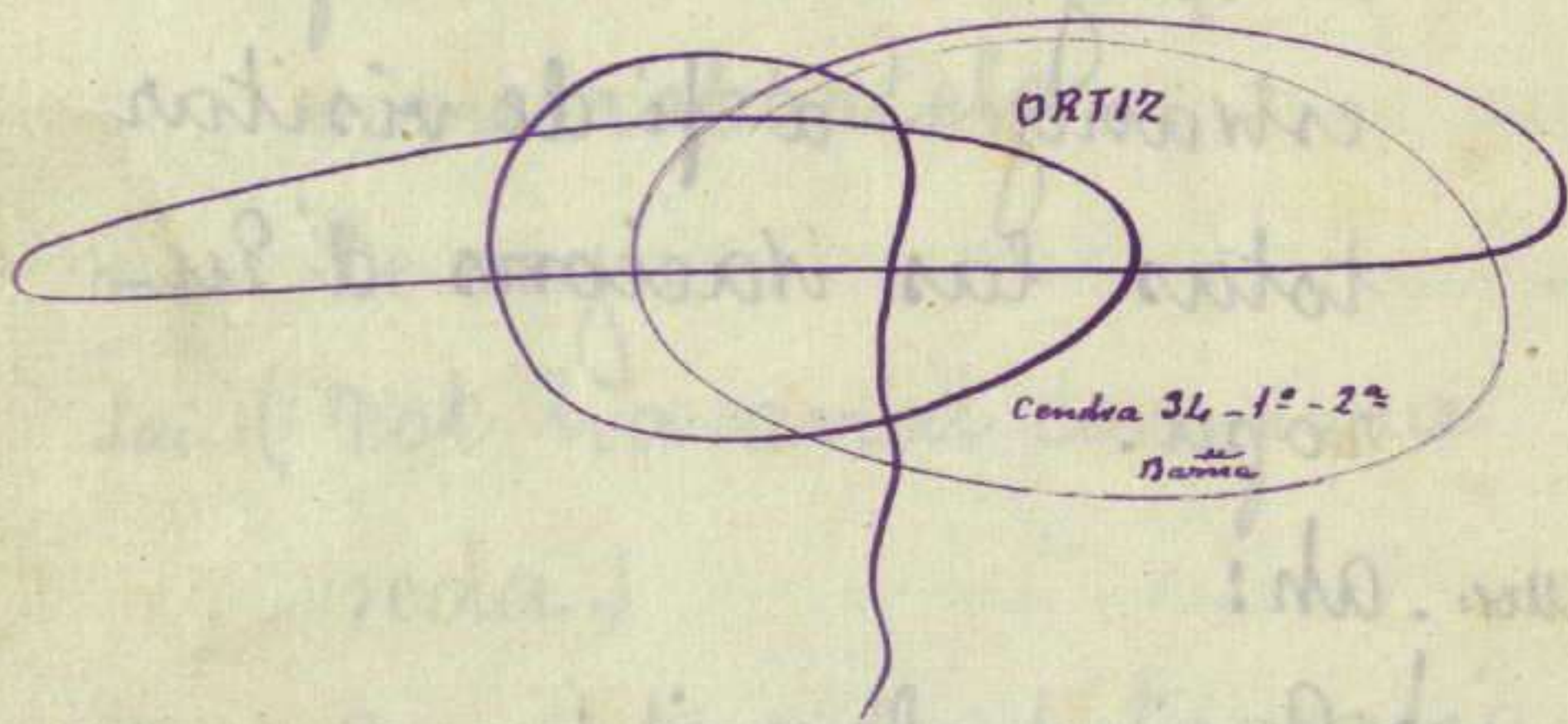
ral: y tu, Santiago; pren exem-
ple de mi. Digas la veritat

sempre a la dona, que
del contrari, podrian obli-
garte a empendre un viat-
je urgent.

relo

= F I =

1006346794